

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 26.

V Mariboru, dne 28. junija 1900.

Tečaj XXXIV.

Poroka v cesarski hiši.

Danes dne 28. t. m. se je vršil na cesarskem dvoru za našo avstrijsko-ogersko zgodovino velepomemljiv dogodek. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je storil v prisotnosti cesarja, najvišjih dostojanstvenikov, tajnih svetnikov in ministrov slovesno prisego, v kateri je izjavil, da povodom svoje poroke z grofico Chotekovo njegova soproga ne dobi pravic cesarice, otroci pa, rojeni iz tega zakona, ne nadvojvodskih pravic, on sam pa si pridržuje vse pravice prestolonasledstva. Po tej prisegi dovoli cesar nadvojvodi-prestolonasledniku, da se poroči z grofico Chotekovo, kar se bo zgodilo začetkom meseca julija.

Nadvojvoda Franc Ferdinand se je rodil v Gradcu dne 18. grudna 1863. leta, kot sin nadvojvode Karola Ludovika in nadvojvodinje Anunciate, hčeri kralja Ferdinanda II. sicilijanskega. Nadvojvoda je torej sedaj v 37. letu. Odkar je Bog poklical k sebi cesarjeviča Rudolfa in cesarjevega brata ter Franc-Ferdinandovega očeta Karola Ludovika, je cesarskemu prestolu najbližji nadvojvoda Franc-Ferdinand. Vzgojen je bil skrbno, kakor se vzgajajo vsi nadvojvodi habsburško-lotrinške rodovine. Zaradi bolehnosti je moral bivati v Egiptu, kjer pa je kmalu okreval in vrnil se je zdrav v domovino ter se kmalu posvetil raznim poslom, katere mu je odkazal cesarski stric, poveril mu je delokrog, ki ga je imel rajni oče, dal mu je pa tudi mesto v vojski, da prevzame zdaj in zdaj vodstvo pri večjih vojaških vajah in ima dovolj prilike,

natančno se seznaniti z vso vojsko na kopnem in na morju. »To bode kedaj na veliko korist občni blaginji«, pisal je cesar dne 29. sušca 1898.

Grofica Zofija Chotek, bodoča soproga prestolonaslednika Franca Ferdinanda, je bila rojena 1. marca 1868. leta ter ima torej 32 let. Njena rodovina je starega češkega plemiškega rodu. Njen oče, Bohuslav Chotek, ki je bil pod Hohenwartovo vlado cesarski namestnik češki, je umrl v oktobru l. 1896. Imel je osem otrok, med katerimi je bila Zofija peta. Rodila se je v Stuttgartu, kjer je bil njen oče poslanik. Imela je jako skrbno vzgojo ter se odlikuje s posebnimi lastnostmi duha in srca. Rasti je visoke in vitke, značaja resnega. Za zabave ji ni mnogo mar, pač pa se peča mnogo s slovstvom in glasbo. Že pred leti je bila odločena za dvorno damo nadvojvode Friderika. V hiši nadvojvode Friderika se je seznanil z njo Franc Ferdinand. Nadvojvoda si je izbral svojo bodočo ženo svobodno, brez posredovanja politikov in diplomatov, sledil je le čustvom svojega srca.

Že leto dni, odkar je bilo gotovo, da se Franc Ferdinand poroči z grofico Chotekovo, živela je grofica pri svojih sorodnikih na Češkem in v Draždanih. Z bodočim soprogom sta se videla le redko, k večjemu pri kakih slavnostih čeških plemičev, kamor je bil povabljen tudi nadvojvoda. Med tem se je trudil, da odstrani vse ovire, ki so zadrževale poroko nadvojvode z grofico. Sedaj se mu je to posrečilo in začetkom julija se bo vršila poroka.

Pripoveduje se, da goji nadvojvoda nas-

proti grofici Chotekovi ne samo čustvo globoke in iskrene ljubezni, ampak tudi čustvo odkritosrčne hvaležnosti. Njeno nežno uplivanje je povzročilo, da se je za časa svoje bolezní popolnoma udal nasvetom zdravnikov ter jih natanko izpolnjeval.

Slovanski narodi v Avstriji navdušeno in veselo pozdravljajo visoki poročni par ter želijo njunemu zakonu sreče in božjega blagoslova!

Slovenski narodni ponos.

X.

Ponosni tudi bodimo na svojo zgodovino. Ta-le obseza vse to, kar je naš narod do današnjega dne storil in sploh doživel tacega, ki je postalo za njegovo bitje in za njegov nadaljni razvoj velepomemljivo.

Narodi se ponašajo, ako zgodovina pripoveduje in priča o njih mogočnosti in silnosti, o brezštevilnih krvavih zmagah, o uplivnosti na druge narode, o razsežnosti mej itd. Tudi mi Slovenci smo na svojo zgodovino slobodno ponosni, toda ne v takem smislu, da se daje veljava le krvavih zmagam, surovi sili in fizični moči, ampak da se upošteva vrednost mirnega, koristnega prosvetnega dela, dušnih čednosti in nezatrlljive ljubezni do svoje narodnosti. Da, če bi vse-mogočni vladar pozval pred se vse narode, a vsak naj pokaže to, kar ima vrednost pred njegovim sodnim stolom, potem Slovenci slobodno ponosno stopimo naprej, in med prvimi bodemo stali prvi. Naša zgodovina je čista kakor krstna obleka, ne omadežujejo je krvne pege človeške bestijalnosti, ne na-

Listek.

Med ogerskimi Slovenci.

Maribor dne 11. junija 1900.

III.

Pred Gederovci sva še prišla do neke grajščine; sicer pa se je že dolgo poznalo, da svet, po katerem hodiva, ni v kmetskih rokah. Med ogerskimi Slovenci, tako so nama pravili, pripada pre dobra polovica vsega zemljišča grajščinam; ostali svet pa ima za lastnike kočarje in sploh ljudi bolj revnega stanu; bogati kmetje so silno redki. Čudno se nama je zdelo, da se je v juniju na grajščinskem travniku paslo. Videlo se je sicer, da je trava precej majhna in pičla in sicer pred vsem vsled pomanjkanja moče, toda na drugi strani sva zopet opažala, da je potokov dovolj in le treba vodo na suhe dele svetu dovajati; Tomaževa žlindra nasuta pa bi celo čudeže delala. Ali krme pač na Ogorskem ne manjka, to je, kar dela ljudi za travnike malobrižne.

Gederovci so vas, kakor so vse druge. Kapele ali cerkvice nima, zato pa pod visoko

streho zvon, ki vabi k molitvi. Sicer menda ogerskih Slovencev ni treba k molitvi še opominjati; kakor sva spoznala iz pozdrava »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, ki se nama je iz vsakih ust nasproti glasil, še predno se je kateri izmed naju ganil, in kakor se nama je pozneje zatrdilo, je ljudstvo jako pobožno, bolj nego pri nas na Štajarskem.

Najin Matjaš Edšidt, ki sva ga iskala, stanuje koncem vasi; lesena hišica je posebno snažna in že od zunaj se pozna, da v njej bivajo ljudje, ki so delavni, ljubijo red in snago, in ki so tudi kolikor toliko izobraženi. Prebivalci hišice so mati s štirimi odraslimi sinovi, ki si prizadevajo ji vračati dobrote otroških let. Kakor zunaj, tako je tudi v hiši videti le red in snago. V jedni sobi ima Matjaš, ki je krojač, delavnico, v drugi pa je vse polno rsznih slovenskih časopisov: štev. »Slov. Gosp.«, ne vem, od katere dobe sem, »Domoljuba«, »Mira«, »Dom in sveta«, itd. Velika omara ob steni je bila na pol obložena s slovenskimi knjigami, Mohorjevimi in drugimi, »ako bi bile izposojene doma, bila bi polna«, djal je Matjaš. In ta soba je narodno središče Gederovec in sosednih občin; odtod si nosijo mladeniči in dekleta, možje in žene na vse strani narodno dušno hrano, ki jo doma hrepeneč zavživajo in tudi drugim delijo. Matjaš nama je pravil,

da ljudje silno radi čitajo, pa tudi izmed novejših številk raznih časnikov ni bilo videti niti jedne. Ljudstvo je vsled tega zavedno in ima gorko srce za slovensko stvar. Samo se nama je zdelo, da čuti in sodi vse bolj mirno od nas, kakor se nama je sploh činilo, da ogerski Slovenci niso tako živi, tako vse-selega značaja, kakor mi Štajarci. To pa je tudi umljivo; nam se godi slabo, njim pa mnogo slabše; raz vsak obraz se bere neka otožnost, ki izvira iz globočine mehkega srca. Tudi najin Matjaš je takšen, kakoršni so drugi, ali zaupanje njegovo v boljšo slovensko bodočnost je trdno kot skala. Pravil nama je, da ima radi izposojevanja slovenskega beriva od strani gospodske vedne sitnosti; v predpustu mu je sodnik celo hišo preiskal, češ da je nevaren človek, in šele tedaj ga je izpustil iz madžarskih krempelj, ko mu je pisмено zajamčil, da Mohorjeve knjige in naši slovenski časopisi nimajo namena, madžarsko kraljestvo rušiti. Tudi še nekaterim drugim je madžarski sodnik hiše obrnil. Tu pa se vidi, na kako slabih nogah stoji vsa Madžarija; ker ima obilo jela, ki kriči in dela, kakor bi se ves svet sukal okoli madžarskega globusa, tolik strah pred priprostim slovenskim krojačem. Drug in sicer pravičen volilni red, in ves madžarski napuh se podere črez noč kakor hiša na

pajajo je grenke solze brezsrčnega tlačanstva; ona sicer ve mnogo pripovedovati o nepresežnem junaštvu, ki pa nikdar ni postalo krvoločno in kruto, večidel pa nam pričuje o neumorni marljivosti s kojo se je obdelovala rodna zemlja, o srčni plemenitosti do sovražnikov, o neomajni zvestobi do vladarjev, o globoki ljubezni do vsega, kar je lepo in prav, zlasti do vere, do poštenosti, do blagodejanja, do domovine, do svobode.

Naš narod je vsled neugodnih razmer sicer pred tisoč leti izgubil svojo samostalnost, ki jo je bil užival le kratko časa, in od tistih mal sem tudi celó svojo samoupravo, tako da mu, razkosanemu v mnogo političnih enot in ločenemu od južnih bratov, danes celó vladajo tuji, ali vkljub temu naša zgodovina ni nečastna, marveč takšna, da na vsako nje stran lahko pokažemo s ponosom.

Pač z mirnim srcem smemo trditi, da smo talent, s katerim nas je Stvarnik obdaril, v razmerah, ki so nam bile in še so odsojene, izrabljali, kolikor je bilo mogoče; v tem oziru nam nikakor ni treba imeti slabe vesti; saj se še nam naši najhujši sovražniki ne morejo prečuditi, da ob tem, kar so z nami počenjali, nismo že davno poginili. Zares, kar človeška domišljija more iznajti krutosti in zlobe, vse so Nemci, Madžari, Turki in Lahji na nas poskušali in prakticirali, da bi nas zatrli. Ali ne le, da se njim vroča želja ni izpolnila, marveč naš živelj se je tajno še krepil, srčno smo ves čas sledili svojem cilju, nič nas ni plašilo, nič nas ni zavrnilo, in danes smo, hvala našemu mučeništvu, le tem bolje utrjeni.

Dalje; kakor človekova prava vrednost ni odvisna do tega, kako je močan ali bogat ali čaščen, ampak le od tega, kako da živi, tako se tudi pri narodu, kadar se njegova zgodovina naj sodi, kot merilo ne sme prezeti to, kar je jedino prave vrednosti. Taka sodba pa, nimamo se bati, bode za nas, kakor smo napomnili že gori, iztekla gotovo veličastno.

In končno; ali bi naj bilo sramotno, ako je večna Previdnost pred tisoč leti določila, da za nas še ni prišel čas, ter nas modro hranila za prihodnost, ki je naj mnogo sijajniša nego pa doba, v kateri bi, nevedni otroci, radi bili stopili na svetovno torišče? On, ki skrbi za vsakega črvička, ve tudi, kaj namenja z nami, in kakor ne mara pogubiti nikogar, tako tudi ne bode nas Slovencev.

A ne potrjuje nas v nadi na lepo bodočnost le zaupanje v božjo modrost in usmiljenost; kakor se prihod pomladi naznanja po solncu, po povratku ptic, po rastlinju, ravno tako zanesljivo tudi kažejo razna

znamenja, da se Slovenci bližamo narodni pomladi. Dosedanje naše stanje bilo je le zimsko spanje; udje naši niso mrtvi, le otrpli so vsled narodnega mraza, sicer pa polni najčilejših močij; mi živimo, a le čakamo, da nas Buditelj pokliče in vzdrami na veliko delo.

Ker bode o zgodovini našega naroda »Slov. Gospodar« odslej začel prinašati svojim bralcem kratka poročila, zatoraj se v tem-le spisu ne bomo dalje trudili nagromaditi dovolj dokazov za našo trditev, da smemo Slovenci slobodno biti ponosni na svojo zgodovino. Naj torej povedano zadošča.

Prepričali smo se iz dosedanjih člankov, da smo Slovenci, če tudi nismo bogsigavedi kako velik in mogočen narod, vendar lahko ponosni nase, naj se primerjamo s katerim narodom se hočemo.

Toda še jeden vzrok imamo za svoj ponos, ali bolje rečeno, da svoj slovenski ponos podvojimo, in ta je, da smo Slovani. O tem pa prihodnjich.

Politični ogled.

Nemško časnikarstvo se je začelo v zadnjem času zelo ogrevati za nemščino kot državni ali vsaj posredovalni jezik. Zakaj bi ravno morala nemščina biti državni jezik, je Slovanom neumljivo. Slovanski poslanci tudi nikdar ne bodo pripustili, da bi se nemškemu jeziku pripoznala v naši državi kaka prednost. Naše vlade pa bi naj že enkrat začele bolj gledati na gmotno stanje državljanov, ne pa samo nemščino siliti naprej. Toliko milijonov ljudi živi na svetu srečnih brez nemščine, za to mislimo, da tudi nam avstrijskim Slovanom ni potrebna za našo — srečo.

Čehi in Slovenci. Čehi bi nam naj bili vzor, kako je treba nastopati, kadar se gre za narodne stvari. V nedeljo je bilo v Mnihovem Gradcu politično zborovanje vseh čeških strank in prišlo je nad 60.000 ljudi. Zborovalci so ugovarjali predlogu nemških poslancev, da naj postane nemščina posredovalni ali državni jezik. Slovenci posnemajmo Čeha in prihajajmo radi na shode, kjer se branijo naše narodne svetinje in pravice.

V Trstu so se sedaj nekoliko razburjeni slovenski duhovi pomirili, ker je škof povodom birme pri Sv. Jakobu vernikom in tudi italijanašu — župniku naznanil, da Slovenci smejo nastopati pri procesijah s svojo zastavo, kadarkoli hočejo. Na dan sv. Jakoba

bo prvokrat zopet procesija in takrat se bo pokazala tudi zastava.

Grof Muraviev, ruski minister zunanjih zadev, je nagloma umrl. Muraviev je bil jako miroljuben človek, zato je tudi skrbel, da se z Nemčijo in posebno z našo državo ni skregal, čeprav mu je delal grof Goluhovski na Balkanu velike skrbi. Car je rad poslušal svet svojega modrega državnika. Francoska pa je izgubila z umrlim grofom toplega zagovornika francosko-ruske zveze. Naslednik bo mu bržkone grof Lamsdorf.

Italijani imajo novo ministerstvo, katero je sestavil poslanec Saraco. Zunanje stvari še bo nadalje vodil Visconti-Venosta. Toda ali bo sedaj utihnili obstrukcija skrajne levice, pa še se ne more reči.

Na Kitajskem postaja upor vedno širji. Z uporneži so potegnili sedaj tudi kitajski vojaki, ali sami radi, ali pa na cesaričin ukaz, se ne ve. Tuji v Tientsinu in Pekingi so v veliki nevarnosti, ker sta te dve mesti v oblasti upornikov. Velesile nameravajo sedaj najprej osvoboditi mesti Tientsin in Peking, a še imajo premalo vojaštva. Od strani Kitajcev se bo z velesilami pogajal stari kitajski državnik Li-Hung-Čang. Cesarica ga je pozvala v Peking. Vodstvo ruskih vojnih sil se bo izročilo velikemu knezu Aleksiju, ki se je že ukrcal v Tulonu na ladijo, da se odpelje na Kitajsko.

Dopisi.

Iz Žalca. (Političen shod), ki ga je tukaj sklicalo društvo »Naprej«, bil je dobro obiskan in silno zanimiv zavoljo mnogih odličnih govornikov, ki so nastopili, in sklepov, ki so se napravili. Dr. Karlovšek je vodil zborovanje jako spretno in tudi sam segel večkrat v razgovor. O državnem zboru je poročal gospod vitez Berks. Razjasnil je sedanje politične razmere; ne boji se pa prav nič ne za Slovence in sploh za Slovane v Avstriji. Vlade so prišle, pa zopet izginile; tako se bo zgodilo tudi z zdajšnjo vlado. Vendar, dokler je dr. Režek v ministerstvu, tako dolgo se nam ni bati ničesar. Poslanec Žičkar je govoril o naših žalostnih gospodarskih in obrtnih razmerah; o sredstvu, kako obojemu stanu pomagati na noge; kaj so nameravale v ta namen storiti vlade ter priporočal z združenimi močmi upirati se proti navalom nemštva in lahonstva. Razpravljal je tudi vzroke sedajšnjega narodnostnega boja ter prišel do sklepa, da vseh teh bojov je krivo pomanjkanje krščanskega

pesku! Ti pa, dragi Matjaž, ki sem te gori zval kralja Matjaža, le pripravljaj svojo vojsko, da bode sovražnika udarila, kadar bo prišel slovanski dan.

Edšidt Matjaš je krojač, in on ni prvi izmed tega vse časti vrednega stanu, ki ga poznam kot voditelja čitajočega slovenskega kroga. Reči se mora, da so naši slovenski krojači pogosto prav posebni ljudje, ki se s knjigami mnogo ukvarjajo, ki mnogo čitajo in imajo tudi poseben talent, da še privabijo druge, ki se sčasoma tudi navzamejo njihovega junaškega slovenskega duha. V glavah slovenskih krojačev se je že marsikaj izkulo, kar je nekaterim delalo preglavice in postalo pomenljivo, bodisi kako bralno ali konzumno društvo, ali celo kaka pravična vojska, toda vsikdar le, kar je pošteno. Naši slovenski krojači ne znajo samo žvižgati, oni vedo narodne pesmi popevati brez konca, narodne pripovedke in vraže pripovedovati, včasih tako grozne, da se poslušalcem lasje ježijo. Zato pa se v hiši tudi že vse veseli, kadar krojač stopi čez prag, in gospodinji ni žal mesa, ki tisti teden ostavi tunjo. Poznam slovenskega krojača, ki je pisatelj, in često se zgodi, da kateri, ko mu že brada postaja trda, šivanko položi v stran ter gre v mesto študirat. Vsa čast slovenskim krojačem, oni so moč, s katero nam je treba

računati, katere pa se je tudi treba bati, če se ji zameri.

Materina kletev.

Resnična povest. M. T. Savinjski.

Le enkrat bi videl,
Kak solnce gor gre.
Bi videl, kje luna,
Kje zvezde blišče!

A tema poskuša
Nad mano si moč,
Ne vem nič od dneva
Obdaje me noč!

Nehoté sem te-le vrstice iz naše tako ganljive pesmi »Slepce« brenkal pred se, ko sem tako samcat stopal po razsvetljenih ulicah predmestja * * *. Moja duša je bila žalostna! Ravno kar sem namreč zapustil zavod za slepce.

Že mnogokrat sem bil slišal, kako skrbi krščanska ljubezen za najrevnejše otroke človeške — za slepce, in hotel sem to, o čemur sem slišal večkrat govoriti, videti na lastne oči.

Prišel sem tja. Kako krasno, kako veliko poslopje je ta sirotišnica! Zunaj mesta stoji, sredi velikega vrta, iz katerega puhti sladek duh pisanih cvetic in cvetečih grmov v velike, snažne sobe spalnice, učilnice in delavnice, namenjene slepcem.

Videl sem slepe otroke, kako delajo — dečki pletó jerbaze, krtače, preproge — tudi

opravljajo rokodelska dela, deklice pa izdelujejo nogavice, rokavice, vežejo, kvačkajo in pletejo.

Imel sem tudi priložnost slišati nauk. Res, občudoval sem, s kako spretnostjo čitajo slepci s pomočjo tipanja. Kakor bi kedo z iglicami vbodel črke v papir in sicer od spodaj navzgor, tako so osnovane knjige za slepce.

Tudi pišejo z iglicami, da takorekoč tiskajo. Tudi še posebno, jednostavno abecedo za slepce imajo. Jaz je nisem mogel čitati. Za posamezne črke imajo le po dve do štiri pike, ki so raznovrstno postavljene druga do druge.

Nekoliko sem se že privadil pogledu slepih otrok, ko pridem z gosp. ravnateljem, ki je prav prijazen, že precej postaren duhovnik v telovadnico, kjer so morali slepci — meni v čast nekaj pesmic prepevati.

Rečem, da me ni lahko kaj tako ganilo, kakor gledati slepe otročiče, poslušati njih miloubrane glasove, ki so s tako prisrčnostjo, tako mehkobno doneli na moje uho, da so se mi nehote oči porosile.

»Glejte, tu vam še pokažem dve gojenki, ki smo je danes šele sprejeli«, reče ravnatelj in prikljče dve deklici — stari kakih osem in devet let — naj stopite bliže.

duha. Zato so nekrščanske stranke v državnem zboru Slovanom najbolj strupene, med tem, ko nam je katoliški nemški centrum zagotovil narodno ravnopravnost. Gospoda dr. Sernec in dr. Dečko sta govorila o deželnem zboru štajarskem ter dokazovala velikanske krivice, katere se godijo štajarskim Slovincem vsled tega, da smo odvisni od Gradca (Burni klici: Proč od Gradca!) kako bi si mogli mi pomagati s 3 milijoni goldinarjev, katere vsako leto pošiljamo v Gradec! Vsem govornikom-poslancem se je izrekla zahvala; posebej sta se pozivljala državna poslanca, naj stopita v obstrukcijo, če bi se nameraval vpeljati nemški kot državni jezik. Govoril je nadalje g. Dragotin Hribar ter na podlagi števil dokazal žalostno gospodarsko stanje v Avstriji. Pomagati si moramo sami, pred vsem z dobrimi kmetijskimi in obrtnimi šolami. G. Rebek je zahteval od naših državnih poslancev, naj bi posnemali Čehe z obstrukcijo ter zahtevali od vlade tiste pripomočke, katere je našteval poslanec Žičkar v povzdigo gospodarstva in obrtništva. G. Žičkar mu pojasnjuje, da je naša krščanska slovanska narodna zveza smatrala kot svoj poklic, vlado pripraviti k temu, da prekliče tajne ukaze dr. Kindingerja in Štibrala proti Čehom, da se potem mir naredi v zbornici in se začne plodonosno delovanje. Samo v tem slučaju se more doseči kaj vspešnega v državnem zboru. Zahtevati: naj obstruiramo, ob enem pa naj to in ono dosežemo za naše kmete in obrtnike, je popolnoma nemogoče. Ravno radi tega, da bi se gospodarski in obrtni stan izboljšal, so skušali naši poslanci Čehom pot gladiti k mirnemu delovanju v državnem zboru. V enakem smislu je govoril tudi gosp. Berks. Kmet Jošt je nagovarjal slovenske poslance, naj delujejo na to, da se Slovenci zedinimo v eno upravno celoto: Slovenijo, da postanemo močnejši. Se je sprejelo z velikim odobravanjem. Učitelj gosp. Zmavc interpelira navzoče poslance, kaj mislijo zastran šole: je-li res, da hočejo 8-letno šolsko obiskovanje skrajšati na 6 let. Dr. Dečko odgovarja, da pri takih političnih shodih se vendar ne bode razpravljalo o pedagogičnih rečeh. Z veliko navdušenostjo se je sprejel nasvet g. Rebeka, naj vsi slovenski kmetje kupujejo samo le pri slovenskih trgovcih; naj pridejo vsi slovenski kmetje in mladeniči iz celjske okolice v Celje 15. avgusta, potem bodo mogli slovenski Sokoli mirno obhajati svojo veselico. G. dr. Ravnikar prebere sestavljene resolucije, med njimi tudi eno z ozirom na govor poslanca Žičkarja, da mora že državna postava zastran kmetijskih deželnih zadrug določevati,

da se mora v vsaki deželi, kjer prebiva več narodov, za vsaki narod napraviti posebna deželna zadruga. Bog daj, da ta lep shod obrodi tudi mnogo dobrega sadu!

Cirkovce na Dravskem polju. (Politični shod.) Shod sklican po deželnem poslancu dr. Jurteli in državnem poslancu dr. Gregorecu bil je številno obiskan. Prvi je razložil uzroke, zakaj so slovenski poslanci prisiljeni bili deželni zbor zapustiti. Grajal je posebno deželnozborsko večino, da za kmetijski pouk pri Slovincih ničesar ne stori in deželni denar, h kateremu tudi Slovenci dolagajo, podpira tem sovražna društva »Südmark« in Schulverein. Drugi je poročal o državnem zboru in pojasnil, zakaj ni mogel delovati. Češka obstrukcija je bila vsled Clary-Kindingerjevih naredeb potrebna, in ker je zmagala, koristila je Slovanstvu in Avstriji. Ako bi propadla, bil bi to poraz za nas vse in zmaga nemške obstrukcije završena. Ker se je bati, da ne bi vlada po § 14 proglasila nemški jezik državnim jezikom, vsprejela se je jednoglasno sledeča resolucija: »Zbrani Slovenci na ljudskem shodu v Cirkovcch pozivljajo vse jugoslovanske poslance, da hitrej ko mogoče sklenejo vzajemno izjavo in vladi naznanijo, da smatrajo proglašenje nemškega jezika državnim jezikom po § 14 kot silovito kršenje ustave in v njej po članu XIX vsem narodom zajamčene enakopravnosti, ki bi vse jugoslovanske poslance sililo stopiti v najstrogejšo opozicijo, da se vsako delovanje državnega zbora zabrani, dokler bi se dotični cesarski ukaz ne preklical«. Čast. gsp. župnik Črneušek je razložil pomen kmetijskih zadrug. Zbrani so obema poslancema izrekli najiskrenejšo zahvalo, priznanje in popolno zaupanje in sklenili v Cirkovcch osnovati kmetijsko zadrugo.

Iz Kozjega. (Razne stvari.) Na predvečer sv. Cirila in Metoda, dne 6. julija bode naše bralno društvo priredilo na Mirji velikanski kres s petjem in govori. Po dovršenem slavlju bode prosta zabava v gostilni Franca Gučeka.

Pred nekaj dnevi imeli smo tu mal potres. Isti dan potresla nas je novica, da se prošnji tukajšnjega notarja Filafero za nameščenje v Wildon ali nemškem Landsbergu ni ugodilo, da tedaj naš notar še ostane med nami. Tužna nam majka! Deset let je že ta mož tukaj slovenski kruh, a ravno tako dolgo zabičuje slovensko besedo in mrzi sploh nas Slovence. Da bi ga nam vendar osoda enkrat odnesla in prinesla na njegovo mesto Slovenca, ki bo prijazno občeval z ljudmi. Slovincem nehvaležen je tudi

naš zdravnik dr. Stockera, ki se je tu do sitega najedel slovenskega kruha, a zdaj ko odhaja, zbija šale čez naše slovensko prebivalstvo.

No, poskrbelo se bo, da njegov naslednik ne bo kak nehvaležen Nemec. Služba distriktnega zdravnika je že razpisana; oglašajo se tudi že prosilci in kmalo bomo imeli mladega, dobrega zdravnika, upamo trdnega, značajnega Slovana.

Slovan namerava morda zopet postati naš sodnik dr. Gelingsheim. Kajti, čujte, naročil se je na »Slovenski Narod« in nemara še doživimo novo izdajo njegove svoječasne ponesrečene kandidature? Toda šalo v stran! Dr. Gelingsheim je za Slovence že davno mrtev mož in ne bo več silil na površje.

Še eno novico imam: Vitez Gosslet je našemu okrajnemu zastopu zvišal najemnino za pisarno v svoji grajščini. No, zdaj bo vendar naš okrajni zastop začel misliti na nakup lastne hiše, katere za se in za okrajno hranilnico že krvavo potrebuje.

Skoraj sem pozabil: Naš poštni urad dobil je dvojezični pečat in tako tablo, tudi davkarija ima dvojezično lice, le sodnija nosi še samo-nemško uradno tablo. Ali se bode gosp. sodnik morda sedaj s pomočjo »Slov. Naroda« navdušili za dvojezično tablo? Bomo videli!

Iz Celovca. Dne 21. junija so priredili celovski slovenski bogoslovci v spomin stoletnice rojstva A. M. Slomškega prelepo slovesnost, katere se je vdeležilo zelo veliko število koroških Slovencev iz mesta in dežele, med njimi starosta koroških duhovnikov, mil. prost tinjski Lovro Serajnik. Udeležila sta se slavnosti tudi dva benečanska Slovenca, kapelana iz videmske okolice. Vdeležilo se je slavnosti tudi ravnateljstvo in profesorji bogoslovski, dasi ne razumejo slovenskega jezika. Vse točke so se izvršile — rekel bi — druga bolj dovršena od druge. Gosp. Fr. Cukala je imel slavnostni govor »Šole po Slomškovih nazorih«. Priznati se mora govorniku, da je svojo nalogo rešil v vsestransko zadovoljnost mnogobrojnih poslušalcev; dolgotrajno ploskanje, ki je sledilo govoru, je najboljša priča o tem. Istotako mojunsko in živim čutom je deklamoval gosp. Iv. Horbök Gregorčičevo »Blagovestnikom«. Pevske točke so se izvajale jako izborno, zlasti je vzbujal pozornost dvospjev gg. Iv. Arnuša in V. Poljanca »Solčni vzhod« (Zaje), katera je spremljal Čeh Al. Mergl, katerega slednjega smo občudovali tudi nekaj minut pozneje, ko je igral na jedno struno tužno melodijo »Bosanskega goslarja berača«. Največjo po-

Z negotovimi koraki se otroka približata, držeč se za drobni ročici. Spoznal sem koj, to morate biti sestrice. Jednake obleke — snažne in čedne, iste mehke kostanjeve lase, rudeča, polna ličeca — a zaprte oči! Očesne jamicke so bile skoro prazne.

»Zapojte no, Milka in Anica, prijazno prigovarja ravnatelj; zapojte tisto pesmico, kakor prej, ko so bili oče tukaj!« in ljubeznjivo ju poboža, da jima mine plahost.

Nisem vedel prvi hip, kaj bi rekel! In ko sta ta dva angelčka jela prepevati »Mlado jagnje« obšla me je britkost in srce se mi je krčilo notranjega sočutja — in nehote sem si stavil vprašanje: »O Bog! Kaj sta zakrivila ta ljubeznjiva otroka, da jima nisi dal najdražjega blaga — luč oči?«

»Kako žalost morajo občutiti stariši, kolikokrat pogledajo te pristrčne otroke, ki naj bi bili njih veselje in tolažba! Ali je to pravično?«

Skoraj sem se vstrašil tega vprašanja!

Ali Vam naj povem, kako lepo sta peli deklici. — Dovolj je, če vam rečem, da so meni in ravnatelju, ki je vendar privajen takim prizorom, polzele debele solze iz oči — in nisva mogla govoriti — molčé sva zapustila dvorano.

Predno prideva konec hodnika, obriše si moj sodrug z rutico oči in mi reče: »Ti dve

deklici ste Milka in Anica, hčerki trgovca Kostnika iz O... Oče ju je danes sem pripeljal. Morda ste ga še videli, ker je prav tisti čas odhajal, ko smo dobili vaš cenjeni obisk«.

In spomnil sem se mladega moža najboljših let, ki je jaderno šel mimo mene — kakor bi ne hotel videti nikogar — in prišel je iz zavoda, prav tedaj, ko sem jaz krenil tja.

Po ravnateljevem popisu se mi je utrdilo prepričanje, da sem srečal očeta omenjenih deklic.

»Glasno je zajokal, ko je zadnjokrat objel svoja ljuba otroka. Ko sem ga jaz skušal tolažiti, zmajal je, — braneč se tolažbe — z glavó in djal turobno: »Gospod, sam sem kriv nesreče svojih otrok! Oh, materina kletev — Bog je pravičen!« Nisem silil vanj, da mi razkrije rane svojega srca, ker vem, da bi vsled tega še hujše krvavelo. Le sočutno sem mu stisnil roko in odšel je.«

S temi besedami je končal ravnatelj.

Nisem mogel pozabiti, kar sem videl in slišal, tako mogočno so uplivali novi vtisi na mojo dušo.

Še isti dan se odpeljem iz Gradca. Pridem v železniški voz. Bilo je tako natlačeno polno, da nisem dobil več sedeža. Drugekrati bi menda ozmerjal sprevoznika, češ, vsakemu potniku je dolžan oskrbeti dostojen sedež, a

danes mi je bilo srce tako mehko, duša tako prepojena z negotovimi čutili, da sem ostal na hodniku in zamaknjeno gledal blesteče zvezdice, ki so migljale na nebu, kakor bi hotele reči: »Glej nas, tu se ti srce vpokoji, našel bodeš miru in sreče!« Videl sem kako čudovita so pota božja, kako nedoumljiva njegova pravičnost! — In zamislil se se.

In zopet se spomnim onih dveh slepih sestic, ki mi danes nočete iz mislij. Še očeta vidim pred seboj. Nekakova radovednost ali pravzaprav nagon, spoznati vsako stvar do dna, pojmovati vzroke — se me je polastila. Rad bi vedel, s čim si je revež nakopal tolike nesreče. Niti slutil nisem, da se mi bode ta želja še nocoj izpolnila in da dobim ključ celej zagonetki. (Konec prih.)

Smešničar.

Neprijeten okus. Jakec: »Matijček! Kar liter za litrom vlivaš v grlo. Kako pa vendar moreš toliko piti?«

Matijček: »Glej Jakec! Vino ima danes tako nekamo grenak okus, in zato popijem hitro drugi liter, da splahnem prvi grenki okus iz ust!«

Gost: »Vrzite te pijance venkaj!«

Krčmar: »Počakajmo, da prej plačajo.«

vornost pa so vzbudili tamburaši, kateri so prvokrat nastopili pri tej slavnosti. Poslušalci so strme poslušali krasne glasove tamburic. Za marsikaterega je bila ta godba pač čisto nova, saj je to na Koroškem prvi tamburaški zbor. »Kaj takšnega še pa nismo slišali«, so se pogovarjali gostje, in najrajši bi vzeli tamburaše kar s sabo. To pač dokazuje, da so tamburaši vse točke spretno izvajali v občno zadovoljnost. Slavnost se je zaključila s cesarsko pesnijo, katero so vdarjali tamburaši. Tako so celovski bogoslovci hvaležno obhajali spomin velikega in zaslužnega moža, ki se je ravno v tem bogoslovju šolal in deloval pozneje kot izboren špiritual.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Poroka. Gospod Josip Kokl, učitelj v Studenicah, se je poročil dne 25. t. m. z gospico Miho Majhenovo, hčerko nadučiteljevo v Studenicah. Čestitamo!

Odlikovanje. Orožniški stražmojster Jakob Černič pri deželnem orožniškem poveljstvu št. 6 v Gradcu je dobil srebrni zaslužni križec s krono.

Zrelostne izpite na c. kr. učiteljsku je delalo 12 učencev, med katerimi je bilo 5 Slovencev. En Nemec in en Slovenec sta dobila poskušnjo čez počitnice.

Poravnava. V ponedeljek bi morala biti obravnava proti »Südst. Post«, a se je dognala pred obravnavo poravnava med tožitelji in zatoženci.

Iz Linhart-Frišvega revirja. Zadnjo soboto je stal ptujski učitelj Friš, brat nadzornika Friša, zaradi tiskovnega prestopka pred mariborskimi porotniki. Toda porotniki pod predsedstvom hočkega Pfajfarja so ga oprostili. Sedaj je odlegel Linhartu in Frišu, ki sta nemškemu učitelju dovolila, da sodeluje pri Petauerici. Toda slovenski poslanci ne smejo pozabiti, da o pravem času naznanijo in osvetlijo na pristojnem mestu, kaj se vse dovoljuje nemškemu učitelju, a kako se ravna s slovenskimi, ako le v dovoljenih in dostojnih mejah pokažejo svojo narodnost.

Požarniki se vabijo sedaj na skupen shod vseh štajarskih požarnikov. Slovenski požarniki se seveda vabilu ne bodo odzvali, ker mi hočemo samostalnost Spodnještajarske. Dobro bi bilo, ako bi slovenski požarniki sami naredili shod spodnještajarskih slovenskih požarnikov.

Shodu v Cirkovcah je predsedoval č. g. župnik Černšek. Zborovalcev je bilo nad 300, ki so z velikim zanimanjem poslušali navdušene govornike. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Bog dal, da bi se sedaj širila iz Cirkovc narodna zavest prodirajoče proti Pragarskem ter udušila vsako nemškutarsko kal v početku!

Sklepi zborovalcev v Žalcu. I. Mnogobrojno zbrani volilci izrekamo svojima državnima poslancema zaupnico ter odobrujemo njuno postopanje v minolem zasedanju državnega zbora; odobrujemo pa tudi odločno postopanje čeških državnih poslancev. Našima poslancema naročamo, da terjata v državnem zboru izvedenje popolne narodne ravnopravnosti; v taktičnem postopanju naj jima velja prvo načelo čiste slovanske vzajemnosti. II. Danes zbrani možje že danes protestujejo proti temu, da bi vlada morda s § 14 uvedla nemški jezik kot državni ali posredovalni jezik, ter naročajo svojim poslancem, da naj v tem slučaju delajo obstrukcijo v državnem zboru in stopijo v najstrožjo opozicijo proti vladi. III. Vladna predloga zastran ustanovitve kmetijskih zadrug naj se spremeni tako, da se izreče še v državnem postavnem načrtu, da se ima za vsako narodnost v vsaki deželi ustanoviti posebna kmetijska deželna zadruga. IV. Pri zborovanju v Žalcu dne 24. junija 1900 zbrani Slovenci protestujemo

odločno zoper postopanje deželnega zbora in deželnega odbora štajarskega, katera odrekata slovenskemu narodu na Štajarskem broječemu tretjino prebivalstva dežele vsako pravico do narodnostnega obstanka, katera porabljata deželne dohodke, akoravno plačujejo Slovenci k istim svojo tretjino, skoraj izključljivo za gospodarske in učne potrebščine nemških deželanov, Spodnještajarsko pa v gospodarskem oziru zanemarijata, v narodnem oziru tlačita, v kulturnem oziru pa mu odrekata brezobzirno potrebnih šol za višjo izobrazbo. Slovenskim deželnim poslancem izrekamo toraj zahvalo, da so se svojim izstopom opozorili svet na krivice, ki se gode slovenskemu narodu na Štajarskem. Vse delovanje slovenskega naroda v bodoče bodi obrnjeno na popolno ločitev Spodnještajarske od Grada! V. in končev resolucija, ki zahteva od vlade ustanovitev posebnega kulturnega sveta za slovenski Štajar, da podpira vlada z vsemi sredstvi naše poljedelstvo, posebno hmeljarijo, da se ustanovi za Spodnji Štajar vsaj ena kmetijska šola s slovenskim učenim jezikom, da se ustanovi potrebno število šolskih vrtov ter da se uvede za ljudske učitelje potrebni kurs; da se ustanovi za Sp. Štajar poseben oddelek trgovske kamore in c. kr. državna obrtna šola.

Jareninske novice. Točo smo imeli v soboto 16. junija. V ozki črti je šla čez Kanižo, Gačnik, Jarenino in Vukovski dol in napravila precej škode, največ v vinogradih in na sadnem drevju. Bog še nas varuj hujše! Dežja imamo čez mero dosti, spravljanje sena počasi napreduje. — V petek 22. junija je bila volitev župana in svetovalcev za občino Jareninsko. Za župana je bil izvoljen Ignacij Zupanič, sedaj že tretjkrat, za svetovalce pa Florijan Lorbek, Franc Štancer in Anton Šparl. Izvoljeni so sami vrli narodnjaki. Slava!

Iz Starega trga. Hvala Bogu, imamo ga — dolgozaželeno »Kmetijsko bralno društvo«! Dne 4. junija popoldne zbrali so se vsi zavedni Slovenci nam vedno bolj sovražnega Slovenjgradca ter z vidnim zanimanjem poslušali preč. gsp. dekana in č. g. kapelana, ko sta jim v navdušenih besedah govorila o namenu in koristi kmetijskega bralnega društva. Da so poslušalci umeli govornika, pokazalo se je s tem, da se je takoj dalo vpisati društvu nad 90 udov, kojih nekateri si niso mogli kaj, da ne bi na glas hvalili ustanovnega odbora, da jim je preskrbel nujno potrebno šolo narodne in gospodarske omike.

V odbor bili so voljeni večinoma udje ustanovnega odbora: za predsednika navdušeni slovenski kmet Ivan Schöndorfer, za podpredsednika preč. g. dekan Ant. Šlander, za tajnika Filip Sekavčnik; knjižničar je č. g. R. Krener, podknjižničar Vincenc Pogač, blagajničar Jurij Apačnik; gg. Jožef Farsky in Janez Konečnik sta odbornika. Računskim preglednikom pa so izvoljeni: Franc Vodovnik, Jožef Ješovnik in Jožef Konečnik — sami možje, na katere stavimo trdno zaupanje, da bodo z največjo požrtvovalnostjo skrbeli za to, da bode društvo procvitalo v korist udom in cele starotržke župnije.

Da je to zaupanje do odbora opravičeno, pokazalo se je že na prvi veselici, ki jo je priredil na Telovo popoldne. Tu se je tamburalo, popevalo in čujte! strmite! — gledališko predstavo smo imeli, takšno, da še je v Staremtrgu ne pomnimo. Pristrčno se zahvaljujemo, da so nam toliko smeha izvabili: naši vrli možje Vaupot, Štruc, Fišer, Brdnik, Štefl in nadopolni mladeniči: Mežnarjev Franc in Fišerjev Nacelj. Nekateri so pokazali izvrstne talente za igralce, vsi pa so igrali boljše, kakor bi se dalo pričakovati. — Le tako naprej! V kratkem zopet kaj enakega! Saj se da, le volje je treba in pa mladeniške korajže. — Kmetijsko bralno društvo v Starem trgu tik Slovenjgradca živi, rasti in množi se!

Iz šole. Deželni šolski svet štajarski je dovolil vpeljavo poludnevne pouka na jednorazredni šoli v Orli vasi ter je dovolil menjavo služb stalnim učiteljicam Melaniji Premšak iz Vojnika in Pavli Cidrih iz Laškega. Nadučitelji so postali: na ljudski šoli v Češnjicah definitivni učitelj in šolski voditelj Ivan Adamič od Sv. Jerneja. Učitelj je postal na ljudski šoli z nemškim učenim jezikom v Brežicah nadučitelj na nemški privatni ljudski šoli v Gorici Janez Deutschman. Definitivni učiteljici M. Garbeis pri Sv. Križu pri Slatini, okraj Rogatec, se je radi boleznii dovolil izstop iz učiteljskega službovanja in se ji je dovolila navadna odpustnina.

Povodenj je nastala zadnji torek po spodnještajarskih krajih vsled presilnega deževja. Pesnica, Sotla, Ščavnica in mnogi potočki so izstopili ter preplavili bližnje travnike ter njive. Marsikje še so imeli seno na travnikih, katero so sedaj valovi odnesli s seboj ali pa ga je kalna voda zblatila. Tudi Drava in Mura sta visoko narasli. Naše slovensko ljudstvo pa se zopet lahko ob tej priliki spominja, kako nemška gospoda v Gradcu za nas skrbi. Po nemških krajih imajo malodane vsak potoček reguliran, za slovenske kraje pa se nič ne poskrbi. — Po Pohorju okoli Sv. Kunigunde pa na Skomrah je v torek 27. t. m. okoli poldne nalival silen hlišč. Vsled tega je po naši dolini deroča reka Dravinja nanaglomala dobila toliko vode, da je ni mogla vzprejemati. Voda je trgala obrežje, moste, jezove, blatila, mline, kleti, praznila njive, travnike, razdirala pote. Okrajno cesto je iz struge iztopajoča voda preplavila z malimi izjemami od »Vauken« do blizo cerkve, t. j. v daljavi za pol ure hoda. Koder je po cesti drla, sedaj štrli ostro kamenje, beli marmor; cesta je namreč brez malega narejena z domačim marmorjem. Na enem prostoru je voda okrajno cesto spodjedla in jo pustila le kakih 30 cm. široko. Škoda je kajpada ne mala. — Oblak pretrgal se je 25. t. m. popoldne ob 1. uri nad Vitanjem in povzročil strašen naliv in povodenj po vsej Hudinjski dolini, da je hiše odneslo, jezove predrl, njive in travnike poplaval; več ljudi (5) usmrtilo. Dolina od Sv. Ane do Novecerkve bila je dve uri jezeru podobna, škoda velika! — Po močnem deževanju 25. in 26. t. m. narasla je Savinja nepričakovano hitro in izstopila iz struge. Iz Ljubnega je došel brzoglav, da se je tam oblak utrgal. Voda prinaša mnogo raznovrstnega lesu, posebno platanic. V Celju je naredila povodenj menda največ škode gostilni »Engelwirt«, kateri je odneslo voz perila v vrednosti 300 gl. Voz so mogli še rešiti, perilo pa je do zadnjega kosa splavalo po vodi. Danes 27. t. m. se je popolnoma zjasnilo, a voda še ni padla. Povodenj je posebno polju mnogo škodovala. Ko je dež proti jutru 27. t. m., t. j. v sredo jutro ponehal, se je ob enem popolnoma zjasnilo in napočilo je lepo solnčno jutro. Toda kakšen prizor! Vsa bujna savinjska dolina, sploh vsa ravnina okoli in okoli Celja je večinoma pod vodo, tako da zgleda mesto kakor kak otok. Sedaj se je še le moglo videti, kako neizmerno škodo je povodenj naredila. Vsa mnogo obetajoča žitna polja in lepi travniki so večidel v jezero spremenjeni. Tudi Voglajna s svojimi pritoki je izstopila. Voda je dosegala okoli 4. ure zjutraj najvišjo stopinjo. Savinja se je dotikala ob tem času skoro kapucinskega mostu. Nekatere čepališnice, kakor Pallosovo in dijaško, odneslo je kar cele po vodi. Okoličani prihajajoči na vse zgodaj z velikimi težavami čez vodo v mesto, prinašali so žalostne vesti o nesrečah in opustošenji po povodnji: Brvi in mostovi so podrti, poslopja poškodovana in celo ljudje so se ponesrečili. Take povodnji se tukaj najstarejši ljudje ne spominjajo. — Dne 18. t. m. popoldan je bila v slovenjgraškem okraju silna nevihta z hudim nalivom in točo. Toča je napravila v nekaterih krajih silno veliko škodo. V Št. Vidu na pr. je uradno cenjena škoda na

na 23.000 kron. — Dne 18. t. m. se je vsula toča, debela kakor orehi po župnijah Črešnice in Dramlje ter nekoliko tudi po špitalski in ponkovski župniji. Nekateri vinogradi so čisto goli in je les tudi za drugo leto izmučen. Tukaj se sicer strelja proti toči, ali dosedaj ni bilo opaziti nobenega posebnega učinka. Sicer ga pa tudi ne bode, ker se jako brezmiselno strelja. Strelne postaje so preredke in ne vse na najvišjih mestih. Naši strelci so pa jako nagajivi ljudje, ki kadar se več milj daleč prikaže kak oblaček, strahovito streljajo, ko pa se nevihta resno približa, pa vržejo puško v koruzo in zbeže s strelnih postaj. Občine, ki nalagajo doklade za smodnik, naj skrbé tudi za sistematično streljanje, to je, strelja naj se po navodilu, ki ga je poljudno spisal dr. Vošnjak v Mohorskem koledarju. Da na lepo prigovarjanje naši strelci ne ubogajo, sem se pred kratkim prepričal. Ko sem nekega strelca opozoril, naj bi streljal po onem navodilu, se je odrezal, da ve več, kakor vsi doktorji in strokovnjaki. Tako ne bo šlo!

Na gimnaziji je delalo 29 učencev zrelostne izpite. Slovenec Lud. Vazac je naredil z odliko, dva Nemca in eden Slovenec so dobili poskušnjo čez počitnice, vsi drugi so prebili izpit s povojnim uspehom. — Na učiteljsku šolskih sester je delalo 22 učenek zrelostne izpite, dve sta naredili z odliko, jedna z dvemesečno poskušnjo.

Šoštanj. S prvim julijem otvori gosp. Anton Kocuvan trgovino z raznim blagom in železnino v hiši gosp. Franca Rajsterja. Pozdravljamo ga pristrčno, ker v Šoštanju bili smo, akoravno smo se čutili narodnjakom, primorani naše nasprotnike podpirati, a sedaj upamo, da bodo vsi znani poprijeli se gesla: »Svoji k svojim!« Ime trgovca nam pa jamči, da bomo dobro postreženi, in da imamo zvezo z vztrajnim narodnjakom.

Gladu umrla. Pri Spielfeldu na Štajarskem so dobili pri prazni viničarski koči barona Brucka mrtvo 13letno dekletce. Pri obdukciji se je pokazalo, da je umrla — gladu. Identiteta dekletca, ki je skoraj gotovo zgrešilo pot, ni znana.

Iz Ljutomera se čujejo hude pritožbe o tamošnji viničarski šoli. Čudno, da naša dežela nima sreče s svojimi šolami. Ni čuda, saj se vse urejuje samo po glavah nekterih nemških politikov, katerim je vse drugo prej na mari, kakor pospeševanje gospodarstva. In deželne doklade plačujemo tudi mi za prazne namene. Ob priliki bomo pojasnili nekatere zadeve bolj natanko. Za zdaj opozarjamo graške nadzornike, naj malo bolje oči odpro.

V Št. Ilju v Slov. gor. bo imelo dne 1. julija ondotno kmetijsko bralno društvo poučni shod, na katerem bo govoril deželni potovalni učitelj Jelovšek o živinoreji. Šentiljčani, pridite o obilnem številu na shod!

V Čadramu bo prihodnjo nedeljo dne 1. julija potovalni učitelj J. Bele po litanijah v šoli zopet umno trtorejo in kmetovanje učil za društvenike »Sloge« in tudi druge poslušalce.

Utonil je preteklo nedeljo v kopališnici Hausbauma v Savinji komij Franc Vogel, doma iz Ptuj. Šel se je kopat pri že precej narasli vodi in pri tem našel smrt.

Zdravo mesto je Maribor, kajti od 16. do 23. t. m. nikdo ni umrl.

Društvene zadeve.

Bralno društvo v Sromljah bode imelo v nedeljo dne 1. julija ob 3 popoldne svoj občni zbor, h kateremu so vsi udje uljudno povabljeni.

Bralno društvo za Ljutomer in okolico ima v nedeljo 1. julija ob 8. zjutraj pri gosp. Vaupotič-u v Ljutomeru svoj redni občni zbor po običajnem vspredu. Vsi udje se vabijo, da točno pridejo.

Slomšekova slavnost v Jarenini. Naše bralno društvo priredi v nedeljo dne

8. julija veliko slavnost v proslavo rojstne stoletnice Slomšekove. Slavnostni govor bo imel prof. dr. Ant. Medved, petje, dostojno tako velike slavnosti, moški zbor mariborskih pevcev in domači mešani zbor. Vabila se bodo pravočasno razposlala na vse župnije jareninske dekanije in še k sosedom. Ta slavnost mora biti sijajna, velikanska. Slomšek to v polni meri zasluži; veliko slabše bi se godilo Slovencem 10 dekanij na Južnem Štajarskem, kakor se jim v resnici godi, ako bi ne bil rodoljubni Slomšek teh dekanij odtrgal od škofije sekovške. Ljudstvo slovensko dekanije jareninske in iz sosesčin, pridi 8. julija polnoštevilno na Slomškovo slavnost v Jarenino!

Vabilo k veselici, katera se priredi v čast sv. Cirila in Metoda v gostilnici Franca Gajseka, dne 8. julija t. l. v Poljčanah. Na sporedu je godba, petje in ples. Začetek ob 3. popoldne.

Bralno društvo v Podvincih pri Ptuj priredi veselico s poučnim govorom o kmetijstvu in srečolovom dne 1. julija popoldan ob 3 uri v gostilni Vojskovi. Vabi uljudno odbor.

V Gornji Radgoni priredijo ondotni tamburaši in pevci s porazumljenjem bralnega društva dne 8. julija na vrtu gosp. Osojnika Ciril in Metodovo slavnost z lepim in mnogovrstnim vspredu. Začetek ob 4 uri popoldne. Vstopnina za ude bralnega društva 15 kr., za neude 20 kr., čisti dobiček je namenjen Ciril in Metodovemu društvu. Pri tej priliki bode tudi deželni poslanec gospod dr. Rozina poročal o delovanju deželnega zbora in gosp. Bele potovalni učitelj o umni trto- in sadjereji. Odbor.

Čitalnica v Brežicah vabi na koncert vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 53 iz Zagreba združen s petjem čitalniškega pevskega zbora jutri 29. t. m., na vrtu »Narodnega doma«. Začetek ob 4 uri popoldne. — Vstopnina 1 K. Odbor.

Cerkvene zadeve.

Družba vednega čiščenja v lavantinski škofiji.

Poglavitni namen družbe vednega čiščenja je, da pospešuje spoznanje, ljubezen in čiščenje Jezusa Kristusa v najsvetejšem zakramentu med udi in neudi; da zadosti za premnoge krivice, ki se mu gode v tej visoki skrivnosti. Na ta način spoznava družba Jezusa Kristusa z besedo in dejanjem pred celim svetom. »S srcem se veruje v pravičnost, z ustmi se pa priča v zveličanje«, pravi sv. apostol Pavel (Rimlj. 10, 10).

Glavni vzrok današnjih žalostnih razmer je pač v tem, da ljudje ne poznajo Jezusa Kristusa in njegovega zveličavnega nauka in si zato tudi ne prizadevajo, da bi postali deležni njegovega zveličavnega dela. Da se prepereči zlo današnjega časa, si prizadeva družba vednega čiščenja bolj in bolj razširati spoznanje Jezusa Kristusa, sina božjega, našega Zveličarja, da bi vsi ljudje spoznali Njega in njegov nauk, pravo katoliško vero, in po tem spoznanju uravnali svoje dejanje in nehanje ter z očitnim spoznavanjem vere v Jezusa Kristusa dosegli časno srečo na zemlji in večno zveličanje na drugem svetu.

Lep način Jezusa Kristusa očitno spoznavati je znani katoliški pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Ta prelepi pozdrav kliče blagoslov iz nebes čez mesta in vasi, ta pozdrav se tudi toplo priporoča udom bratovščine vednega čiščenja. »Kdorkoli,« pravi božji Zveličar, »bo mene spoznal pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred mojim Očetom, ki je v nebesih«. (Mat. 10, 32).

Naj sledi tu dogodbica, ki se je zgodila v sedemdesetih letih v Bonu na Nemškem.

Na tamošnjem vseučilišču je moral učitelj zdravništva operirati nekega kmeta na jeziku. Operacija je bila jako nevarna in težavna, zdravnik je bolniku naprej povedal, da bo po operaciji celo svoje življenje ostal mutast. Ker je bolezen bila nenavadna, je bilo pri operaciji navzočih več mladih dijakov, ki so se učili zdravilstva. Preden je profesor začel svoje delo, je rekel bolniku: »Če še hočete kaj povedati, storite to sedaj, ker vedite, da bode to vaša zadnja beseda; po operaciji bode te mutasti«.

Vsi so čakali radovedno, kaj li bo neki rekel ubogi mož. Za nekaj časa je žalostno povsili glavo in potem je jasno in krepko zadonelo iz njegovih ust: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Vse navzoče je globoko ganilo to, v njih očeh so se zalesketale solze. To so bile zadnje besede bolnikove; mož je bil pozneje mutast celo svoje življenje. Pač lep vzgled trdne in žive vere in ljubezni do božjega Zveličarja!

Tako prostodušno, očitno spoznanje Jezusa Kristusa naj pospešujejo udje bratovščine vednega čiščenja in ga tudi sami izvršujejo. Storili bodo to, ako radi in pogostoma obiskujejo Jezusa v najsvetejšem zakramentu ljubezni. Svojo vero in ljubezen do Zveličarja v najsvetejšem zakramentu pokažejo udje posebno še na ta način, ako po svojih močeh skrbijo za olepšavo hiše božje in dostojno, lepo opravo pri službi božji.

S kakim vspehom je družba v tem oziru doslej delovala, se lahko razvidi iz dosedanjih letnih poročil in razstav, ki jih je družba priredila. O tem spričuje tudi letošnja razstava cerkvene oprave.

Udje družbe vednega čiščenja, katerih je sedaj 19.053 in drugi dobrotniki so to leto darovali znatno svoto 6239 kron 65 v., za katere se je naročila spodaj označena obleka in druga cerkvena oprava. Nekatere župnije so poslale večje svote z željo, da bi dobile opravo večje vrednosti. Tej želji se bo rado vstreglo. Tako je na pr. darovala predmestna župnija sv. Magdalene v Mariboru 260 kron, opatijska in mestna župnija v Celji 140 kron, nadžupnija v Konjicah 408 kron 40 v., župnija sv. Jurija nad Taborom 126 kron; mnoge druge župnije so priposlale nad 40 kron. Rajni posestnik Andrej Gojčič v Slivnici pri Mariboru je sporočil 100 kron. Razven tega je darovala kakor vsako leto, visokorodna grofica Marija Nugent dve mašni obleki in kar k temu pripada, dve stoli za praznike, en velum in albo. Visoki darovnici kakor tudi vsem drugim dobrotnikom in prijateljem družbe bodi izrečena srčna zahvala.

Pri otvoritvi lanske razstave so premil. knez in škof, zaščitnik družbe sprožili misel, naj bi družba omislila dve zastavi v čast sv. Rešnjemu telesu za stolno cerkev v Mariboru, ki je ob enem družbina cerkev. Misel premil. kneza in škofa je našla radosten odziv v srcih družbinih udov. Kmalu se je nabralo prostovoljnih darov 444 kron. Zastavi, ki sta vredni 542 kron, so prav lično napravile šolske sestre v Mariboru, ki so tudi s pomočjo gospej mariborskih napravile največ cerkvene obleke, izvzemši perilo, katero je, kakor navadno, oskrbela družbena blagajničarka.

Družba vednega čiščenja priredila je v tem letu sledeče cerkvene oprave: 4 pluvijale, 26 mašnih plaščev, 4 vela, 5 plaščev za ciborij in 4 za spoved, 3 štole za praznike, 9 stol za spoved, 6 krstnih stol, 6 olturnih pultov, 4 pogrinjala na pulte, 6 olturnih blazink, 26 alb, 26 roketov, 132 purifikatorij, 64 lavabo prtičev, 90 humeralij, 40 malih in 40 večjih korporalij, 25 roketov za strežnike, 12 rdečih in 6 črnih suknij za strežnike z golirji, 12 vijoličnih golirjev, 1 talar za mežnarja, 1 mrtvaški prt, 2 cerkveni banderi, 2 obhajilna prta, 4 mašne bukve, 1 oltarne preprogo.

Gospodarske stvari.

Zavarovalna zadruga.

(Dalje.)

In vsemu temu bode opomoglo zavarovanje za onemoglost za delo in zaslužek. Le pomislimo: Mar ne bodeta sin in hčerka kmeta ali delavca na kmetih rajši ostala doma in delala tudi za manjše plačilo, ker bodeta vedela, da sta zavarovana in da je za slučaj bolezni in onemoglosti za nju preskrbljeno? Gotovo bodo taki ljudje rajši delali na svežem zraku pod milim nebom, kjer sije svitlo solnce in pihlja hladni veter, kjer pojo mile ptičice in cveto mnogobrojne cvetlice, kakor pa v temnih rudokopih in nezdravih, zaduhlih tovarnah, tembolje ko bodo vedeli, da so preskrbljeni. In vsled tega, ker ne bode pritiska delavnih moči z dežele, bodo podjetniki industrijskih podjetij morali svoje delavce bolje plačevati, ker se ne bodo mogli in ne smeli zanašati na novo svežo moč. In ali ne bode služil hlapec ali dekla, dninar in dninarca rajši kot sedaj pri kmetovalcu tudi za manjšo plačo kot dosedaj, ker bosta vedela, da če si tudi ne moreta prihraniti veliko denarja, vendar je za nje že oskrbljeno, ker so zavarovani? Gotovo da. Saj vemo, kakšno moč da ima zavest, biti na starost preskrbljen. Saj vemo, kako skuša vsak mož, da bi dobil cesarsko službo, da je na stare dni preskrbljen. In slednjič: Mar ne bodeta oče in mati dala posestva svojemu sinu lahko ceneje in za mali prevžitek, ko bodeta zavarovana ona dva in otroci? Gotovo da, saj bodeta vedela, da dobita, ko obnemoreta, obadva skupaj 600 kron na leto, to je na mesec 50 kron, in vedela bodeta, da je vsled zavarovanja tudi za njune ostale otroke preskrbljeno, akoravno nimajo Bog ve kako velike dote.

Da, vsemu temu se da vstreči, ako se nameravana zadruga uresniči. In ravno radi rečenega je toli važnosti in neprecenljive vrednosti. Pri nameravani zadrugi nisem gledal, ko sem spisaval pravila in delal ra-

čune ter primerjal druge zavarovalne zavode, da bi se spravljali denar v neizmerne milijone rezervnega zaklada, ali da bi se pri tem bogateli akcionarji, nego v mislih sem imel ljudsko vzajemno zavarovalnico, kjer so vsi za enega in eden za vse, v mislih se imel zavod, kjer se da z malimi letnimi prispevki doseči preskrbljenje za slučaj onemoglosti za delo in zaslužek kmetovalcu in njegovim delavcem. In da se da to prav lahko izpeljati, je razvidno iz prej rečenega in s številkami dokazanega računa. Pri tem je potreba le dobre volje in solidarnosti in pa zaupanja ljudstva in požrtovalnega delovanja.

Da bi se pri tem zavarovanju prihranili stroški, zato sem vzel v pravila, da se naprosi visoka c. kr. vlada, da se izda poziv na vse občinske urade, kateri bi naj sodelovali pri tej zavarovalnici in sicer tako, da poberejo vsako leto enkrat od udov v občini letne prispevke in da izplačajo v njihovi občini onemoglim udom oskrbovalnino ali letno premijo. Jaz upam, da bodejo občinski uradi to tolikanj rajše storili, saj gre le v korist občine, ako njim zavarovalna zadruga odzame preskrb ubožčkov, in ako se blagostanje občanov dviguje. Kjer pa bi občinski uradi ne hoteli tega dela prevzeti, ali da bi c. kr. vlada sploh ne bila voljna izdati takega ukaza občinam, potem pa se bode po vsakem kraju, kjer bode dovolj udov, ustanovila podružnica, da bode občinam namenjeno delo prevzela.

Tako upam, da bomo ustanovili zavod, kateri bode ne le eden največjih, nego eden najkoristnejših zavodov, kar jih sploh Avstrija ima dosedaj. Jaz upam, da bode naše ljudstvo mene razumelo, kaj da hočem s to zavarovalno zadrugo, da nočem nič drugega kot rešiti kmečko naše ljudstvo beraštva, ter istemu po mogočnosti pripomoči do boljšega blagostanja. Saj bode ljudstvo, videč, da je doma na domači zemlji za njega preskrbljeno, začelo to domačo zemljo ljubiti, njo pravilno in racionalno obdelovati, se v koristne kmetijske zadruge združevati, in tako delati solidarno v vzajemnosti. In vsled

tega pa se bode blagostanje od leta do leta dvigalo, in naša sedaj ubožna domovina bode postala v teku let zopet premožna in srečna.

Ta oddelek zavarovanja je za nas najvažnejši. Jaz sem sicer v pravila sprejel tudi oddelek za zavarovanje domače hasnive živali, in oddelek zavarovanja poljskih in vinogradskih pridelkov zoper škodo po toči, pa ker vem, da so taka zavarovanja težavnejša, zato sem tudi postavil v pravila odstavek, kateri omogoči obstanek zadruge tudi, ako se za ta oddelek ne bi oglasilo dovoljno število udov. Ker pa vem, kako velike važnosti da je tudi zavarovanje živine in polja, sprejel sem v pravila tudi te, da se lahko izvede, ako bi ljudstvo to želelo. In da to zavarovanje ni tako težko izpeljivo, kakor se marsikateremu dozdeva, hočem dokazati v sledečem:

Vzemimo oddelek zavarovanja živine. Pri zadnjem štetju se je na slovenskem našlo: 61.000 konj, 610.000 govede, 330.000 koz in ovac in 384.000 svinj. Če vzamemo poprečno ceno pri konjih 200 kron, govedi 100 kron, kozah in ovcah 8 kron in svinjah 30 kron, ima vsa domača hasniva živina na Slovenskem vrednosti:

61.000 konj a 200 K je 12.200.000 K,
610.000 govede a 100 K je 61.000.000 K,
330.000 koz in ovac a 8 K je 2.640.000 K,
384.000 svinj a 30 K je 10.520.000 K. —
Skupna vrednost znaša 86.360.000 kron.

Vso to živino ima v posesti 150.000 posestnikov. Ker se pa k zavarovanju sprejme živina le v starosti od 6 mesecev do 12 let, in je te živine 10%, znaša ta iz zavarovanja izključena živina vrednosti 8.576.000 K tako, da ostane za zavarovanje vrednosti 77.784.000 kron. Zavarovalnina znaša 1%, t. j., za vsakih 100 kron vrednosti 1 krono letne premije. Zdaj pa pogledajmo, kako bi izgledal račun tega zavarovalnega oddelka. (Dalje pride.)

Loterijske številke.

Dunaj: 23. junija 1900. 88, 33, 86, 17, 41
Gradec: » » » 15, 71, 35, 88, 80

Najbolji moravski premog in koks za kovače

se dobi po najnižji ceni pri

Alojziju Vršič-u,
trgovcu v Ljutomeru.

Učenec

iz dobre hiše se sprejme v dobri trgovini z mešanim blagom v malem mestu na Spod. Štajarskem. Naslov pove uredništvo. 2-2

Zaloga uradno potrjenih tiskovin.

Pozor!

Kedor potrebuje gotovo dober
gumi za ceplenje trt

naj si ga naroči v trgovini

J. N. Peteršič-a v Ptuj-u
zraven okraj. glavarstva.

Cena primerno nizka

Trgovina s papirjem in galant. blagom.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Na prodaj

čez 2 orala zemlje, hiša, klet in nova preša, 2 hleva, sadunosnik in vinograd se prodaja na Sredni (Mittelberg). Cena je 600 gld., takoj plačati treba 300 gld. na drugo lahko čaka Blaž Urbas na Slemenu št. 40 p. Selnica. 1-2

Edina kovačnica

se prodaja v trgu Sv. Lenart v Slov. goricah št. 5, zidan, z opeko krit hram, obstoječ s tremi izbami, kuhinje, klet, kovačnica z dvema ognjema, hleva za živino ter zemljišča okoli 2 orala. Več se izve pri lastniku **Jožefu Fekonja v St. Lenartu v Slov. gor. št. 5.**

Domača pijača,

katera se napravi iz Eter-jevega sadnega soka, je prav krepčalna in okusna pijača, treba da poskusite in gotovo boste jako zadovoljni. Iz Eter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbinah in dobiva od dne do dne več prijateljev. 10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vskiye, da 120—140 litrov sadnega vina. — Liter te izborne pijače stane samo okoli 5 krajc. Deset litrov sadnega soka stane 8 gld. in se dobiva pri **Ivan Hostnik-u v St. Vidu, Šmarje pri Jelšah, Štajarsko.**

80% jesihova esenca

Ako hočete dober jesih sami narediti, pomešajte 1 liter moje 80% jesihove esence s 30—40 litrov studenčne vode, in izvrsten jesih je gotov.

1 liter 80% jesihove esence velja 1 gl.
1 liter 60% jesihove esence velja 60 kr.
Izvrstno laško namizno olje
katerega imam veliko zalogo, prodajam liter po 40, 48, 60, 64 in 80 krajc.

PTUJ R. Bračko PTUJ
v novi poštni hiši. 2-6

Spreten služabnik

(strežnik), kateri razume tudi kletarstvo, se takoj sprejme. Pojasnila daje o. Alfonz Svet, gvardijan oo. minoritov v Ptuj. 2-4

Služba cerkovnika in organista

je razpisana. Slednja bolj z neugodnimi dohodki. Prednost imajo neoženjeni prošnjiki in rokodelci, ki naj se osebno zglasijo.

Cerkveno predstojništvo
Brezno (Fresen). 1

Na prodaj

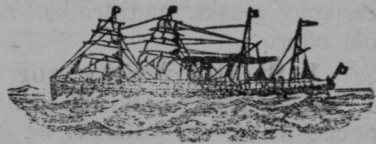
je v občini Cvetkovski (Zwettendorf) dvoje malih posestev, prvo 2 $\frac{1}{2}$ orala, drugo 3 $\frac{3}{4}$ orala zemljišča pod ugodnimi pogoji prav vredno. Vpraša naj se pri občinskem predstojniku v Cvetkovcih. 3-3

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica).

Dobi se pri 3-26

R. Strasmayer-ju, puškarju
v Mariboru.

Vožnje karte in tovarni listi v AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiednergürtel 20

ali pa

20

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Kdor hoče 400 mark²⁶

garantirano mesečno lahko
in pošteno zaslužiti? Naj
pošlje naslov z znamko:

V. 21 Annoncen - Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Jos. Mursa na Krapji pri Ljutomeru

Odlikovan s častno diplomom l. 1895 na razstavi v Ptuj.

Na celem Jugoslovanskem edina izdelalnica cementnih

mozaik-ploč.

Tlak sestavljen iz takih ploč je enak pogrnenim umetno vezanim preprogam in je lepši in cenejši kot tlak iz klinker ali šamotnih ploč, ter skoro neomejene trpežnosti. **Stopnice iz cementa**, tudi brušene, imitacije marmora in sijenita. Trše in lepše kot iz kamena. **Cevi iz portland-cementa** v dvanajstih velikostih od 5cm do 75cm v premeru. Cementne korita za svinje in studence, za jasli, za govedo in konje. **Strešnike iz cementa z dvojno zarezo** in zgornjim obrobkom (Doppelfalzziegel mit Kopfverschluss) z asfaltom impregnirani. Taki strešniki so skapčani na vseh štirih straneh, pripravljeni za zelo položne strehe. 18 komadov krije 1 m², ki tehtajo komaj 35 kg. — Ceniki zastoj in franko.

Filijala v Središči na Dr., zaloga: Radgona, Ljutomer.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod.

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenega v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, marmorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

21

Razglas.

Vsi tisti, ki imajo od zapuščine po dne 20. majnika t. l. v Mariboru umrlem odvetniku gospodu dr. A. Miklautz kaj tirjati, naj se oglasiyo

dne 6. julija 1900 dopoldne ob 9. uri

pri tem sodišču v uradni sobi št. 2.

K temu naroku pa naj pridejo da ne bo več stroškov, tudi vsi, ki so gsp. zapustniku sploh ali na

odvetniških stroških kaj dolžni, da se dolžni znesek vgotavlja.

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, oddelek V.

dne 22. junija 1900.

Ajda za seme

imenovana „Japonska orjaška“ mnogo rodovitnejša od sive ajdne, odda dokler bo kaj, 50 litrov za 8 kron, vrečo pa za kupno ceno. — Janez Vidovič, posestnik v Sobotincih, p. Moškanjci.

Prikladni darovi za sv. birmo.

Najizvrstnejše ure, zlate, srebrne

dobite pri

5-5

Ditingovem nasled. Th. Fehrenbachu

MARIBOR Gosposka ulica 26 MARIBOR

Podružnica: Dravska ulica 15 Maribor.

Budilniki, anker od 1 gld. 20 kr. višje

Budilniki, koledar od 2 gld. naprej.

Nikljeve ure, rem. ank. od 2 gld. 50 kr. naprej.

Srebrne ure rem. 4 gld. ankar 6 gld. in višje.

Zlata ura za gospe od 10 gld. naprej.

za gospode 20 gl. in višje.

Safhausenske točne ure od 16—24 gld.

Kupuje staro zlato in srebro. Popravila in vrezke izvrši hitro in ceno.

Varnostna očala v rabi pri žvepljanju komad po 30 kr.

Ure na nihalo ki bijejo ure 10 gld., ki bijejo četrtre od 20—30 gld. Podobe z godbo tudi na obroke.

Zlati poročni prstani od gld. 150—10

Zlate verižice gl. 3-65 Srebrne veriž. gl. 2-12

Uhani, igle, napestnice, noži in vilice, očala, nanosniki in toplomeri raznih vrst.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu

vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode stolne nlice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini

za naročila cerkvenih orodij:

monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih, katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Učenec

poštenih starišev in z dobrimi spričevali, sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri **Jožefu Farkašu**, trgovcu pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

3-3

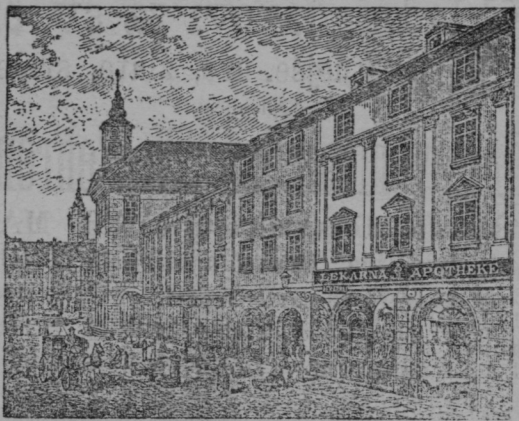
Nov harmonij

na prodaj po primeroma zelo nizki ceni. Lastnik odpotuje ter se sploh ne bavi več z godbo. Vprašanja naj se blagovolijo pošiljati: **Enolog, Zalec**, poste restante.

3-3

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — skatlja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogljice. 1 škatulja 40 kr., 3 škatulje 1 gld.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni,

pljučni in kašljiv sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša šelka, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljivo. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

12—12

Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Ze skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zametek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolšče. 1 zametek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Slovenci podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda! Slovenci, Slovenke, darujte za mariborsko šolo!

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju
v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije
Priporoča svojo bogato zalogo

novih
glasovirjev
in
pijanin

s križnimi strunami,
(orehovo polituro, črni in
ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznamnem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!
jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.
Posojila po najnižji ceni.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1'40, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1'70, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.90.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šelo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 12 v, 10 kom. K 1'10, in 100 kom. K 9.—

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je izšel v VI. popravljenem natisu. — Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačl.**

Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.

Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zelo priljubljena knjižica mej mladino povsod, kjer so jo naročili. Vsak šolar bi jo moral imeti.

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka,

v Fritsch-evi vili
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.